

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 3 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr. áron kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K

Négyházasos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyitásban:
 minden négyházasos garmond sor díja 15 kr.
 Vélünk összekötésben levő hirdető-írókat, elő-
 fizetőket, vagy a gyakori hirdetőik tevése-
 kedelményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 31. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adandók.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.
 — vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

67.1895. kpv. sz.

Hirdetmény.

Barsvármegye központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselő választóknak, az 1896. évre érvényes, ideiglenes névjegyzékét folyó évi július hó 5-ikétől július hó 25-ik napjáig bezárólag vagyis 20 napon át Ar. Maróthon a vármegye székház van, írásban beadhatják, városokban és nagyközségekben a község házában, a kisközségek névjegyzékét pedig az illető körjegyzőségek székhelyén reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére ki fogja tétetni, mely idő alatt ezen névjegyzékeket, valamint az azok ellen beadott felszólalásokat, közsé-
 ségi előjárások egy tagjának jelenlétében, mindenki megtekintheti és délután 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

A névjegyzék elleni felszólalásokat és annak kiigazítása iránti kérvényeket folyó évi július 5-ikétől július 15-ig az ezen felszólalásokra és kiigazítási kérvényekre vonatkozó észrevételeket pedig folyó évi július 16-tól július 25-ik napjáig bezárólag mindenki ki az 1874 XXXIII. t.-cz. 44. § a szerint felszólalni jogosítva van, írásban beadhatja.

A felszólalások és azokra tett észrevételek a központi választmányhoz intézendők és — a szükséges okiratokkal felszerelve — azon város, vagy község előjáróságánál, melynek névjegyzéke ellen a felszólalás történt, kisközségekben pedig az illető körjegyzőnél nyújtandók be.

A névjegyzékre vonatkozó minden beadvány, bizonyítvány vagy egyéb okirat bélyegmentes és díj nélkül szolgáltatandó ki.

A városi és községi előjárók, ugyaszintén a körjegyzők kötelesek az idézett törvény, illetve annak 47. §-ában foglalt rendelkezésekhez képest az ideiglenes névjegyzékeket, az itt kiszabott határidő alatt közszemlére kitenni, a névjegyzék elleni felszólalásokat és felszólalásokra tett észrevételeket, a jogosultaktól elfogadni, külön jegyzőkönyvbe iktatni, azokat a határidő leteltével azonnal és legkésőbb július 26-án az iktatókönyvvel együtt a központi választmány elnökének beküldeni, esetleg azt, hogy sem felszólalás, sem észrevétel be nem adott, bejelenteni.

A központi választmány a beadott felszólalások érdemére folyó évi szeptember hó 20-ig határozatait meghozandja s a mellett, hogy azoknak, kiknek választási jogára a határozat vonatkozik, azt kézbesíteni fogja,

az összes határozatokat folyó évi szeptember hó 20-tól 30-ig a kiigazított névjegyzékkel együtt a vármegyei ház termében közszemlére kitéteti, mely határozatok ellen folyó évi október hó 10-ig felelőbeadhatók ezen választmány útján a nagym. kir. Curiához beadhatók.

Kelt Ar. Maróthon, Barsvármegye központi választmányának 1895-ik év június hó 19-én tartott üléséből.

Dombay Vilmos,
 elnök, alispán.

Ifj. Mailáth István,
 jegyző

Életpályák.

A magyar szülők gondjai egygyel szaporodtak. Most az iskolaév végeztével mindig új kérdés előtt állanak, kiknek gyermekeik jövőjéről kell gondoskodniok. Melyik pályán lehet legkönnyebben boldogulni? ez a kérdések kérdése. Minden szülő úgy szeretné el látni gyermekét, hogy soha az élet szenvedéseit, nélkülözéseit meg ne ismerje, hogy ur legyen belőle, a ki könnyen élhet és költhet kedve szerint és a ki a munkát csak másoknál látta, ő pedig színekura után élj n, mint magasrangú állami tisztviselő vagy főpap. Hogy más pályán is lehet boldogulni azt tudja ugyan, de már nem tartja boldogságnak, fődolog semmi munka és nagy fizetés és nagy rang. Ez a szülők álma és mindent elkövetnek, csak hogy ez álom valósuljon.

De fájdalom magasrangú hivatal mindössze csak 12000 van Magyarországon, a főpapok száma is meg van szabva és így a két millió tanulóknak csak elenyésző csekély hányada lehet nagy ur. A gyermekek tömege nem számíthat protekcióra, a nélkül pedig színekurát nem lehet kapni Magyarországon.

Mi legyen tehát annyi százezer fiúból, a ki a tudományos pályára készül? Az ügyvédi, orvosi és mérnöki pálya már nem olyan kecsesgató többé, mint azelőtt, a mikor kevesebb tehetséggel is nagy vagyont biztosított a diploma.

Ma már a diplomás embernek is fel kell vennie a harcot a versenynyel, mely legyűri a középszerűségeket. A tizenkilencedik század végén a protekció hiányát csak két dologgal lehet helyettesíteni: munkával és tehetséggel. E kettő együttvéve annyit ér, mint a protekció egy maga és a kinem akar a protekciótól háttérbe szoríttatni, annak ernyedetlen szorgalommal kell dolgoznia és minden tehetségét latba vetnie a létfenntartás küzdelmében.

Szüniideje van a tanuló ifjuságnak. Felszabadulva az iskola zárt helyiségeiből a mezőkön és réteken szabadon tölthetik idejüket és edzhetik testüket, hogy annál jobban bírja a szellemi munkát a szüniidők elmúltával, majd ha újra átlépik az iskola küszöbét. Csak a szülőknek nincsen szüniidejük, ők most még többet gondolkoznak, mert most kell elhatározniok, hogy gyermekeik számára, melyik életpályát válasszák. Az elhatározás nehéz. Akár merre tekintenek, mindenhol túlnépesedés. Az ügyvédi kar panaszkodik és módot keres hanyatló anyagi helyzetének javítására. Az orvosok is keseregnek. Nekik meg az fájt, hogy sok a beteg, de kevés a jövedelem és a műszaki diplomaták tulajdonosai duzzognak, mert szolgálataik nem részesülnek igazságos elismerésben. Mindenki tud egy verset sirni hivatása bajairól és alig találunk valakit, a ki választott pályájával meg volna elégedve.

Hol rejlik ennek az oka? erre a kérdésre csak kevesen tudnak válaszolni. Pedig nem is kell hozzá boszorkányság, hogy megfejtjük. A baj kutforrása főleg abban rejlik, hogy Magyarország lakossága többnyire idegenkedik az ipar és kereskedelem pályáitól. Urakat akarunk nevelni gyermekeinkből és nem munkásokat. Mert sajnos, még mindig az a felfogás dívik, hogy a ki dolgozik az ur nem lehet. A kereskedőnek, az iparosnak pedig dol-

gozni kell, ha boldogulni akar, a munkától pedig mindenki huzódik és ezért nincs komoly számbavehető kereskedelmünk, sem nagyobb szabású iparunk.

Ha ezekkel az előítéletekkel végre le tudnánk számolni, ha gyermekeink jövőjét a munkára és nem az urhatnáság alapjára fektetnők, ha az életpálya választásánál nem lebegne szemünk előtt az a néhány fényes állás, a mi csak protekcióval elérhető, hanem az egyéni tehetség bece: akkor könnyen megtalálhatnánk minden szülő a gyermekének megfelelő életpályát és a tévesztett életpályák száma nem növekednék olyan ijesztő módon e hazában.

A lévai nőegylet beszámolója.

(Folytatás.)

Igy az elég nedves lakosztály hátrányát, a belső levegőmennyiség megnagyobbitásával némileg ellensúlyoztuk, mint általában a lakás berendezés által az intézet vezetésében a felügyelőnek könnyebbéget szereztünk. A jövő feladata e téren az, hogy butorzatunkat pótoljuk, amennyiben ágyaink romlanak, berendezésünk a felemelt árvalétszámhoz képest kevésnek bizonyul.

Az árvaház vezetését, ellenőrzését a választmány tagjai végezték, kiket arra tíz-tíz napi időtartammal az alelnök nyomtatott körözüvényben hív fel, átküldvén egyszermint a sorosnak az éléskamra kulcsát, melynek pártját állandóan a gondnok őrzi. Az élelmezés intézésének megkönnyebbítésé céljából gondnoknak kezeihez negyedévenként 20 frt. utalványoztatik, hogy abból az aprólékos, könyvre nem vásárolható konyhaszükségletekre a felügyelőnek a szükséghez képest naponként kiadhatson. Ez által azt az anomáliát szüntette meg a választmány, hogy a piaci szükségletekre a napi költséget a felügyelő előlegezte.

Árváinknak arra az életérdekére, mi tápláltságukkal van szoros kapcsolatban, lehető sulyt fektettünk. Szaporítottuk az élelmezésükre szolgáló húst, tejet, zöldség-

T Á R C Z A.

Virág a siron.

Írt: K. J.

A minap a temetőben andalogtam. Komoran olvastam a feliratokat. Egy-egy névnel eszembe jutott annak viselője, a ki míg élt, itt ragyogott közöttünk az ő aranykedélyű ifjuságával s ma már lábaim alatt egy ölnyi mélyben porladozik. Komor gondolatok szálltak meg agyamat. Szerettem volna párbajra kellni a halállal, az istennel s mindennel, a ki ur a nyomorult emberi élet felett, mely hasonlatos a tiszavirág jel telen elmulásához. Szerettem volna sirni tehetetlen dühömben, hogy nem tudom meg-
 rázni ezt roskatag világot, hadd dülne össze a teremtés műve s temetnének el engemet a teremtés kőronájának csufolt férget a nagyszerű romok.

Levert kedélyvel dültem egy sirdombra, s kezembe temettem arcomat. A sir fejénél magas márvány obeliszk állott s rajta aranyos betűkkel egy jól ismert, kedves leány név, a kiért egykor mindnyájan rajongtunk s a ki szent volt előttünk, mint egy angyal. Akaratlan kicsordult a könnyem. Mintha fenekelem, sötét mélység előtt állottam volna, melybe már előttem annyian zuhantak s még mindig nem telt be s még mindig nem fog betelni, míg egy halandó lesz a földön.

A sirdomb tetején egy szál fehér lilium diszlett s illatosá tette a sir környékét. Akaratlanul is érette nyultam s letörtem.

Halk, emberi fülnek alig észrevehető sohaj rezdült a levegőbe. A kezemben levő virág gyöngéden rezgett; szirmai harmatosak voltak, mintha sirna.

Önkénytelenül is összefüggést kerestem a halál és e lilium között. Bolondos agyam, még akkor is azon tépelődött, mikor odahaza kis szobámban pohárban helyeztem el ezt az egy szál virágot.

* * *

Az óra éjfélét ütött.

Félig alva, félig ébren oly gondolatokkal foglalkoztam, melyek megbénítják az ember esztét, melyek a körünkön túl fekvő világba szárnyalván megörjítik a tépelődő lelket.

Egyszerre puha, bársonyos kéz simítja végig homlokomat. Érintése minden idegemen keresztül csikázott s olyan kimondhatatlanul jól esett, mintha nem is földön lettem volna.

Felnyitottam szememeimet. Ágyam szélén ült ő, immár a fehér leány, a kiért mindnyájan rajongtunk, a ki szent volt előttünk, mint egy angyal, de a ki már oda lenn a sírok porában porladozott.

Szent borzalom vett rajtam erőt. Mintha nyomorult kis szobám a menyország egy szeglete lett volna. Alakja ismeretlen távolból szóródó ezüstsínű fényben ragyogott. Ép, mint mikor itt volt közöttünk. Mikor az ő édes csicsérgését lestük ajkairól. Mikor mindnyájan az ő rabjai voltunk.

Szólni akartam, de nyelvem megtagadta a szolgálatot. Megakartam a kezét fogni,

hogy megbizonyosodjam felőle, de csak az üres levegőbe markoltam.

Én vagyok. Szólt ő ugyanazon a hangon, mely megszoktatott szívünk minden idegeit. Ismerem minden gondolatod. — Összefüggést keresel jelenlétem és a temető között.

— Én már nem vagyok a földé. Mindazt a mit bennem szerettek, itt hagytam a földnek. Hullámos, fekete hajamat rég szerte szórta a szél. Ragyogó szemem régen kiapadt. Gömbölyű karjaim, vállaim szívemmel együtt visszatértek a földbe, melyből vétettek. Por lett a porlandó, s elmúlt a mulandó. A halhatatlanság egy ragyogó szikrája, a mint az utolsó elrohadott ideg is lehullott, mint kalitkából kiszabadult madárka röppent az ürbe, a végtelen nagy és szabad menyország felé.

— Szép és fiatal voltam. A fiatalság és szépség ragyogása megbódított mindenkit, a ki látott. És az ember, kit a gyarló ideg lealacsonyít a földhöz, elkapatja magát a hízogás által. Mi az, a mit mi szeretünk? A fiatalság és szépség. Oly tulajdonságok, melyekből minden tovaillanó percz kiveszi a maga részét s a mi az idők multával megmarad, csak por és hamu.

— A rohanó idő sem fiatalságom, sem szépségemből nem vehette ki részét. Fiatalon és szépen tértem vissza a porba. Szeretve, becézve mindenkitől. Ifjuságom és szépségem visszaadtam annak, a kitől származott.

— Sirattak, eltemettek és elfeledtek. Forog a föld s a többi bolygók. Mi annak

egy-egy porszeme, melyet csak a benne létező parányi isteni szikra éltet, egy szünetlen körfutást végzünk. Halottnak halott a társa. Az élő megsiratja a halottat s azzal elég van téve a halandó ember csinálta kötelességeknek.

— Engem akkor tépett le a sírok kertesze, a halál, mikor még üde s fiatal voltam. A ki csak ismert, megsiratott. Nehéz fekete gyászt viseltek értem, de csak az illem által kimért időközön által. A kit szerettem, az is csak olyan volt, mint a többi. Fájlalta elválásunkat s a gondolat, hogy átadnak a megsemmisülésnek, majdnem megörjíté. A mi szerelemünk a legforróbb s a legtisztább lánggal égett, a mig éltem; de, még végig sem égett, mint a gyertya, már is kialudt, a mint a földi ajtó utánam elzárták.

— Megvigasztalódott mindenki. S talán így van az jól. Minek zavarná az összhangot egy szomorú, fájdalmas visszaemlékezés? De én, én ott sírok porában sirattam az én elfeledtetésem s keservesen zokogtam, hogy ő is csak olyan volt, mint a többi.

— De te, te jobb voltál mindannyinál. Te csak titokban szerettél s te titokban ma is hordod szivedben bus emlékeket. Ki tudja, ha mi ketten megértjük egymást, nem lettünk volna e boldogok? Halottnak halott a társa. De én a temető porában szeretettel áldva gondolok rád, te egyetlen, kinek szívével majdan nem porladand emlékeim is.

— Szeretlek. Szerelmem áttör a sírok porán is.

nemüeket, redukáltak a lisztes ételeket. Gondoztuk testük tisztaságát lehető sűrű fürdéses által. Hogy ez egy mégis csak szűkös lakásban, mely nem intézeti célra épült, a téli hónapok alatt mily sok nehézséggel jár, felesleges említenünk.

Ezen intézményeinknek s egyesületi orvosunk dr. Medveczky Károly t. b. megyei főorvos ur fáradhatlanságának tudjuk be, hogy komolyabb betegség a két év alatt intézetünkben nem volt, s a városunkba befészkelődött járványos gyermekbetegségek is könnyebb lefolyással végződtek. Indíttatva érezzük magunkat, hogy nevezett főorvos urnak önzetlen fáradozásaiért a Tisztelt Közgyűlés előtt hálás köszönetünket kifejezésre juttassuk.

Az elmúlt két évben állandóan 17 árva volt intézetünkben elhelyezve és élvezte annak jótékonyágát, kik testileg és lelkileg mindannyian szépen fejlődtek és általában jó magaviseletet tanúsítottak.

Tanköteles árváink a 93/94. tanévben a helybeli állami tanítóképződe gyakorló elemi iskolájába és a szt. Vinczéről nevezett zárdai leányiskola elemi osztályába, illetve kisdodovodájába jártak. A folyó 94/95. tanévvel annyiban állott be változás, hogy a fiukat részben a városi római kath. elemi iskolába irattuk be. Mindhárom helyen tandíjmentességet kaptunk. Köszönetünk kíséri az illető intézetek igazgatóságainak e jótékonyágát, mint szintén, hogy árváinkat iskoláikban különösen is gondozásban részesítették.

Árvaházunk vezetője, kis árváink „Mamája“ özv. Schön Ferenczné teljes odaadással tesz eleget feladatának, mit méltán mondhatunk nehézként a rendelkezésére álló egy eseléd mellett. Választmány ebben a tudatban kérte az időközi rendkívüli közgyűléstől a felügyelőnő fizetésének 180 frtról 200-ra való felemelését, mit az méltányosan el is rendelt. Most arra kérjük a Tisztelt Közgyűlést, hogy költségvetésünkbe egy tételt állítson be, melynek alapján két hetenként egy mosónénak napszámát fizethessük.

Az elmúlt két év alatt kibocsátottunk az intézetből hat árvát — 3 fiút és 3 leányt — s felvettünk hetet — 5 fiút és 2 leányt. A kibocsátottak közül kettőt édesanyjuk további gondozása alá adtuk vissza, a többieket elszegődítettük s ismert helyekre szolgálatba helyeztünk el. A jelzett hullámzások után az 1894. év végén árváink táblás kimutatása így alakul:

— A virág, melyet tegnap siromról téptél én vagyok. De hervad már, és nekem távoznom kell. A mikor végre elfonynyad, én is visszatértem már oda, honnét eljöttem.

Az óra kondult a toronyban. Mintha csókját éreztem volna homlokom.

Mintha egy tova tűnő fehér árnyat láttam volna, mely kezével oly szomorúan intett istenhozzádót.

A szellemórának vége volt.

A hajnal első beszűrődő sugaránál a virágot kerestem, melyet tegnap a temetőben egy sirdombról szakítottam. Ott volt még a pohárban, hova helyeztem, de elhervadván egészen. Akaratlanul is ajkaimhoz emeltem s azután eltettem az imakönyvembe.

Valahányszor a könyvet kezembe veszem, mintha az ő átszellemlült arca ragyogna felém onnan magasból, mintha ő vele társalognék, a kiért mindnyájan rajongtunk, s a ki olyan szép és fiatal volt, de a kinek emléke talán csak az én szivemben él már.

Az elítélt.

I.

A munkácsi várnak parancsnoka és az államfogház felügyelője Bihari Zsigmond és barátai épen a kártyasztalhoz ültek, midőn sűrű lépések kopogása hallatszott a boltíves folyosón.

— „Ugy hiszem, felügyelő ur, jegyzé meg Zsarnay kapitány, hogy idegenek érkeznek, legalább a lépésekről ítélve, nem a mi embereink járnak ilyenkor.“

— „Valószínűleg új jövevény, mondá a felügyelő, de alig hangzának el szavai, a szolgálattelvő fegyőr lépett be és egy nagy pecsétes levelet nyújtott át e szavak kíséretében: Egy levél a fejedelemtől.“

A felügyelő gyorsan felbontá a levelet s intett a fegyőrnek, hogy bocsássa be az idegent.

1. Kiss Mihály született 1883. Léván, r. kath. belépett 1888. 2. Ghimesy Árpád született 1886. Uj-Barson r. kath. belépett 1890. 3. Amstáder János született 1886. Bakabányán r. kath. belépett 1891. 4. Runna Katalin, született 1886. Léván r. kath. belépett 1891. 5. Torda István, született 1884. Zselizen r. kath. belépett 1892. 6. Török János, született 1885. Nagy-Sároban, ev. ref. belépett 1892. 7. Grüber Sándor, született 1888. Léván r. kath. belépett 1892. 8. Grüber Béla, született 1889. Léván r. kath. belépett 1892. 9. Szabó Amália, született 1885. Nagy-Szeccsén, r. kath. belépett 1892. 10. Runna Gizella, született 1888. Léván r. kath. belépett 1892. 11. Kuni Julianna, született 1885. Nagy-Sallóban r. kath. belépett 1892. 12. Ruman Dezső, született 1887. Léván, r. kath. belépett 1893. 13. Mokus Lajos, született 1887. Alsó-Győrödön, r. kath. belépett 1893. 14. Chiba Mihály, született 1890. Vörösváron, r. kath. belépett 1894. 15. Bozókai Mihály, született 1885. Garam-Kelecsényben, r. kath. belépett 1894. 16. Bozókai Julianna, született 1884. Garam-Kelecsényben, r. kath. belépett 1894. 17. Kuczmin Gyula, született 1884. Léván r. kath. 1894. kik közül fiu 12, leány 5. Vallás szerint római kath. közülök 16, reform. egy. Életkor szerint egy tizenkét éves, kettő 11 éves, négy 10 éves, három 9 éves, kettő 8 éves, három 7 éves, egy 6 éves és egy 5 éves. Lévai születésű, vagy illetőségű 11, megyénk egyéb községeibe való hat. Ápolunk közülök egyet 7 éve, egyet 5 éve, kettőt 4 éve, hetet 3 éve, kettőt 2 éve és hármat 1 év óta.

A folyó évben csak egy növendék hagyja el az intézetet, Kiss Mihály. Az ennek helyébe felveendő árva a róluk vezetett törzskönyv folyó sor számai szerint az 50. lesz nevelt árváink sorában.

Midőn ezekben a közelmúlt két év történetéről számot adtunk volna, ujjal van szerencsénk még a mélyen tisztelt Közgyűlés figyelmét e jelentés mellékletét képező s az 1895. évre szóló költségelőirányzat tárgyalására felhívni. Itt csak azon határozatot igénylő kérésünk van, hogy a hátralékosok kimutatottak listájából méltányossági szempontból törölni kegyeskedjék a következő volt lévai lakosok nevével vezetett összegeket: Grószbauer Józsefné egri lakos nevében 6 frtot, Petényi Emilia besztercebányai lakos nevében 9 frtot, Szőlgyémy Ferenczné miskolci lakos nevében

— Jó napot uram!
— Jó napot, ön hozta a levelet?
— Igen, én hoztam.

— A levélben Lorándi grófnak a megkegyelmezését tudatja a fejedelem.

— De kicsoda ön?

— Én a gróf néhai néjének jószágigazgatója vagyok. A mig az öreg grófné élt, sokszor megpróbálta, hogy unokaöcsése részére kegyelmet nyerjen, de a fejedelem keményszivű és hajthatatlan maradt. Most, hogy trónváltozás állott be, az új fejedelem megadta a kegyelmet és én lettem megbízva, hogy az üzenetet meghozzam és a gróft, ki 15 év óta senyved a börtön falai között, birtokába betelepítem.

— Van a grófnak birtoka?

— Igenis van, a bereghi uradalmat és negyvenezer ezüst forint évi jövedelmet örökölt néjétől, tizezer forint veri a zsebet, ezt hoztam utiköltségül, a kocsi pedig a várkapu előtt várakozik a grófra.

— Tessék, — ez már aztán beszéd — mondá a parancsnok; a sötét börtönből a szabad ég alá jutni és egyszerre akkora vagyont örökölni, ez igazán pompás dolog; hozzátok fel a gróft!

A szolgálattelvő tiszt kardot kötött és elhagyta a szobát.

— Hány éve, hogy a gróf ott van, kérdé a kapitány.

— Tizenöt éve; én elődömtől vettem át, mint életfogytiglan elítélt rabot.

— Vajjon mit követhetett el?

— Meggyilkolt egy férfit féltékenységből, mondá keserű mosolyal az idegen, — még pedig ravaszul, alattomos uton.

— S nem voltak összeköttetései, hogy kimeneküljön a hinárból?

— Nem igen voltak, mert szülei már elhaltak volt, ő pedig mint katonatiszt el volt adósodva.

— Nemsokára belépett a szolgálattelvő tiszt és vele a fogoly, egy szikár, magas férfi, szép sápadt arcuzal, fénylő szemekkel, szürkülő hajjal.

12 frtot s helybeli Tóth Istvánné nevében 9 frtot összesen 36 frtot; továbbá, hogy a néhai Kürthy Józsefné által felajánlott s s egyelőre kamat fizetés kötelezettségével tett 100 frtos alapítványi tőke s annak hét évi 42 frtot tevő kamatai, összesen 142 frt befizetésére Kürthy József bajkai lakos ügyvédi felszólítását elrendelni sziveskedjék.

Végezetül bátrak vagyunk a Tisztelt Közgyűlés figyelmét arra a körülményre felhívni, hogy 22 éves egyleti életünk alatt voltak többen, kik egyletünk nemes hivatásának előmozdítása körül kiváló érdemeket szereztek, a kiket méltán egyletünk tiszteletbeli tagjaivá választhatunk.

Igy egyletünk megalapításával van összeforva nagyságos Mácsay Lukácsné, ki az alkotmány helyreállítását követő években az előbbi korszak sikertelen próbálgatásai után az egylet megteremtésében oly előkelő szerepet játszott, ki egyleti életünknek oly soká világitó pontját képezte. Egy régi kedves tartozást rovunk le, midőn ő egyletünk első tiszteletbeli tagjává megválasztjuk.

De tekintetünk az egylet tényleges munkásai körén tul is megakad egy nemesen fénylő, jótékonyan melegítő sugáron. Kis árváinknak évek hosszú sora óta, más vidéken ismeretlennek maradni akaró Patronája volt Stiaszny Antalné urnő, ki velünk szemben mondhatjuk titkon gyakorolja jótékonyágát. Midőn az ő érdemét is, melyeket árváink nevelésére vonatkozólag szerzett, a mai közgyűlés jegyzőkönyvébe megörökíttetni kérjük, indítványozzuk, hogy a tisztelt Közgyűlés öngyűlöletét közfelkiáltással szintén egyesületünk tiszteletbeli tagjává válasza meg.

Bevégeztük jelentésünket, elmondottuk indítványainkat. A legjobb akarattal vezérelt bennünket két évi munkálkodásunkban. Ha azok sikeresek voltak, úgy az árvák igaz Atyjának kezeit látjuk munkáink eredményein, esdve kérjük őt, hogy szemel a mi házukra ezentul is nézzenek éjjel és nappal s hogy vegye oltalmába azon csemetét, melyet az ő jobbkeze plántált, mely immár kezd oly fáva lenni, melynek ágain az égnak madarai fészket rakhatnak.

A lévai Nőegylet választmánya.

— Gróf ur! Igy szólott a parancsnok, ime a fejedelem kegyelmi irata, ön a mai naptól fogva szabad; irnok ur vegyen fel ezen tényállásról jegyzőkönyvet.

Erre felállott a jószágigazgató és mélyen meghajtván magát tudtára adta a grófnak, hogy néje általános örököse lett, ő és a kocsi rendelkezésére áll.

A gróf nem szólott semmit, még arcizma sem rándult meg.

Az igazgató kezdé fürkésző tekintettel vizsgálni a gróft és sajátságosnak tartotta, hogy a vonások korántsem a Lorándi familiáé.

— Parancsnok ur! Ez nem Lorándi gróf.

— Ugyan mit beszél maga?

— Ez az ember nem a gróf, arra esküt mernék tenni. Én a gróft fiatal éveiben ismertem, az arcvonásokat a börtön nem változtatja meg.

— Már arról nem tehetek, én úgy vettem át, mint Lorándi gróft.

— Boesánat parancsnok ur, mondá az irnok. Ime itt van a felvételi iva, ebben az áll, hogy midőn a várba behozták, az őrájat úgy nyilatkozott, hogy a fogoly elmezavarban szenved, s magát egy szegény orvosnövendéknek vallja, ennek daczára azonban a megejtett orvosi vizsgálat után börtönbe vetették.

— Ez nehéz állapot, jegyzé meg a parancsnok, de beszéljen már ön is barátom, hisz ön kell, hogy tudja, hogy kicsoda.

— Én nem vagyok Lorándi gróf, nem is voltam soha, ezt 15 éve hogy mind mondtam, de bolondnak tartottak.

— Természetesen, mert az akták beszéltek, ön grófnak volt beírva és felvéve.

— De tegyük fel parancsnok ur, hogy én Lorándi gróf vagyok, hát akkor szabad leszek?

— Mindenesetre, itt van a fejedelem kegyelmi irata, az nekem tökéletesen elég.

— „Az ellen protestálok“, mondá az igazgató, én az utiköltséget nem adom át és nem állok rendelkezésére, mert ön nem

Kérelem

Barsvármegye összes népiszkoláinak Iskolaszékeihez, tanítóihoz és a népoktatásügy barátaikhoz.

Vármegyénk munkába vett népoktatásügyi monographiájának megszerkesztéséért kérem a tanügy iránt valóban érdeklődő közönség s illetőleg a helyi iskolai hatóságok és tanítóknak szives támogatását.

Ugyanis arról van szó, hogy Barsvármegye minden egyes népiszkolájának a története, — amennyire azt a multból megőrzött adatok, élő visszaemlékezések lehetővé teszik — összeállítassék.

Az iskolák történeti adatainak összegyűjtése, rendbe szedése, — a fejlődés fokozatainak s a mai állapotoknak kimutatása, — s mindezeknek azon munkálat keretében, egymás mellé illesztése, amely munkálat Barsvármegye népoktatásügyének történeti fejlődését lesz hivatva általánosságban ismertetni, úgy hiszem felettébb méltó leendő az ügyhöz, melynek ez irányú irodalmát egy igen igen hűz agpótló munkával gyarapítanók a millenniumra

Népiszkolai tanügyi irodalmunkban eddigelé csak két ily munkálat fordul elő; pedig a mennyire értékes az iskolák multjának feldolgozása tanügytörténeti szempontokból, nem kevésbé fontos és tanulságos az a jelen állapotok s illetőleg a jövőbeli fejlődés tekintetéből.

S én nem kétlem, hogy az a lelkesedés, mely az egyes vármegyék népoktatási történetének a megírása érdekében, mondhatni országosan nyitkozni kezd, megfogja teremteni vármegyénk népoktatásügyi monografiáját is.

Ily reményben egyrészt az egyöntetűség, másrészt meg a könnyebb kivihetőség szempontjából, — alább fogom közölni azon kérdőpontokat, melyek az egyes iskolák történetének összeállításánál irányadók volnának.

Tudom, hogy ezen kérdések között nem egy lesz, melyre némely iskola történetében a g a d o formában lehet csak feleletet adni. Am ezen körülmény ne szolgáljon a vonatkozólagos bejegyzéseknek az iskola történetéből való kihagyására. A pozitív tények elősorolása mellett adassanak elő elhallgatás nélkül a negatív állapotok is; sőt az sem mellőzendő, ha netán egyes iskolák történetét jórésztben a nemleges válaszólasok foglalatja adná is. Itt a nem történetek elősorolása is történeti értékkel bír.

A történeti közlemények az ivnek csak egyik felére írva, lehető kerekdedséggel oly képen volnának adandók, hogy azokat egyenesen lehessen sajtó alá rendezni.

Az egyes iskolák történetének összeállító a szerkesztendő monografiában megnevezve lesznek s az időközben beérkező

Lorándi grófné örököse. De mit tevő legyenek uraim?

— Megmondom én. Menjünk a fejedelem elé és ítéljen ő.

— Helyes kiáltak mindnyájan; az irnok kiállította a menetlevelet és Baróti Kálmán a volt orvosnövendék tele tudóval szivta magába az üde levegőt, az aranyzsabadság balszamos léghörét.

Az idő gyorsan haladt. Nyolcz nap mulva az ágróf a fejedelem előtt állott.

— Nos hát ön eljött ugyé megköszönni a kegyelmet, mondá a jó szivű fejedelem?

— Azért jöttem, hogy megköszönjem azt a nagy kegyelmet, melynélfogva engem, szerencsétlent a börtön fenekéről az életnek visszaadni méltóztatott. De igazságért könyörgöm. Én nem vagyok gróf, nem öltem, nem gyilkoltam, engem nem ítéltek el, én Baróti Kálmán vagyok s ezelőtt 15 évvel midőn elzárták, orvosnövendék voltam. A fejedelem jezsuita képű titkára felemelte fejét az akták közül és vigyorgó szemekkel kémlelte az idegent.

— Beszélj hát gyorsan, hogy kerültél a börtönbe?

— Szép nyári nap volt, midőn Munkácsból egy pár órányira az erdőben növények után bolyongtam. A sok járkálás közben elfáradva, alkonyatkor egy öreg tölgy mellé hevertem le, hogy magamat kipihenjem. Nemsokára édes álom lepott meg, elaludtam mélyen s csak akkor ébredtem fel, midőn két katona isszonyuan elkezdett cizbálni és azt kiabálták: itt vagy, ugye jó madár, ne félj nem menekülsz újra el körmeink közül! A nyomorultak levetkőztettek és más ruhát adtak rám, az én ruhámat pedig egy közelben lévő halvány fiatal embernek adták át. Aztán kocsiba ültettek és a fejedelem állítólagos parancsára élethossziglani fogságra vetettek.

Ok nélkül tiltakoztam, rimázkodtam, sirtam, nem használt semmi, holondnak tartottak és sötét börtönbe dobtak.

(Foly. köv.)

rajzokról a lapokban fogok esetről-
esetre beszámolni.

A kezdőpontok, melyek a kir. tanfelügyelőség f. é. statisztikai adatgyűjtés alkalmával, különben is minden iskola részére mellékelve voltak s melyeknek szemellett tartásával, bármely iskola története kevés utánnézéssel és fáradsággal összeállítható — ezek:

1. Az iskola felállításának éve. Az iskola-fentartó (hajdan és ma) megnevezése. Mely más községgel csatlakozva létesült az iskola? A netalán külön válás (önálló iskolává alakítás) mikor, mely okból történt? Megtartotta-e 1868 előtti jellegét s esetleg, mely éven alakítottott községgé, államivá? Nem szűntelt-e időközben huzamosabb ideig, mi okból s mikor nyílt meg ismét? Kinek a személyes buzgólkodásával, áldozatkészségével áll összefüggésben az iskola állításának ténye? A ténykedések, az adományok megnevezése. Hány tanteremmel s tanteremmel létesült az iskola? Egyéb az alapításra befolyással volt tények és tényezők elősorolása.

2. Az iskola tovább fejlődését előmozdító, avagy gátló személyi és dologi (tárgyi) tényezők elősorolása. A netalán alapítványi okösszege, célja, az alapítványtétel éve, esetleges megszűnésének (máshova fordításának) volta, éve. A régi iskolából újból építése, átalakítása mikor, mi oknál fogva, mely anyagi forrásból s mily eredménnyel történt?

3. Az iskola tannyelve kezdetben és ma, mely éven történt e tekintetben változás s mely tényezők hatottak közre? Van-e észlelhető eredménye az iskola utján való magyarosodásnak? Mennyiben van az iskola kihatalással a nép erkölcsi, gazdasági, (állattenyésztés, méhészet, gyümölcsészet, fatenyésztés, házi-ipar stb.) általában értelmiségi viszonyai fejlődésére? Mely irányban észlelhető leginkább, mely irányban legkevésbé a haladás, mely személyi vagy tárgyi indokokra vezethető az vissza s esetleg melyek volnának annak a jövőben való biztosításához vezető utak és módok?

4. Az iskolaszék tagjainak, vagy legalább elnökeinek nevei kezdettől máig időrendben, megemlékezésével a netaláni személyes érdemek, elért sikereknek, melyek valamely névhez fűződnek. A felsőbb hatóságok.

5. A növendékek száma kezdetben és ma. Mennyire tehető körülbelül az iskolából kikerült növendékek száma, volt-e avagy van-e köztük a közéletnek valamely ismeretesebb alakja?

6. A tanítók nevei kezdettől, időrendben máig, megjelölésével az éveknél, mikor működtek s a képesítettségnek, melylyel bírtak; továbbá megnevezése valamely irányú társadalmi, iskolai, vagy egyéb tevékenységüknek, mely az iskola fejlődésére vagy a község népének jólétére kihatalással volt.

7. A mai állapot leírása és pedig: a tanítók képessége, buzgalma, díjazása, száma. (e számnak megoszlása: rendes, segéd, férfi, nő stb.) mely tanítói egyesületek tagjai? A növendékek száma, előmenetele az általános ismeretekben (írás, olvasás, számvetés stb.) továbbá a gyakorlati irányú oktatási ágakban, minők a fatenyésztés, kertészet, háziipar, méhészet stb. Van-e s ha igen: mely év óta ismétlődő oktatás? jár-e ez után a tanítónak külön díj és mennyi az? Az iskolaépület minő karban léte, egészségi elhelyezése, berendezése, az iskolaterem felszerelése (taneszközök, butorozat.) Az iskola vagyonát képező ingatlanok megnevezése, becsértéke, az iskola évi fenntartási költségei. Gazdasági gyakorlatokra szolgáltató kert, faiskola van-e az iskolával kapcsolatban? Tanítói, nép, vagy ifjúsági könyvtár létezik-e s külön-külön hány kötetből áll? Járnak-e s mely számközlönyök az iskola részére?

A történeti közleményeket lehetőleg mielőbb, nevem alatt Ar. Marótra (kir. tanfelügyelőség) kérem küldeni, hogy a kir. tanfelügyelői irattári adatok alapján netalán még eszközölhető bővítésre, vagy esetleges pótlásra kellő időt fordíthassak.

Körödy Ferencz.

Budapest, 1895. június 5-én.

— Nyári viharok. — Koronahullás. — Az egyházpótló törvények végrehajtása. — A lovasutnak átalakítása. — Orgazda kereskedő.

A szobából csak akkor dugjuk ki fejünket, mikor már az esti szellő kezd legyezgetni a forróságtól bágyadt lombokat. A főváros utcáin oly melegség van, akár egy gőzfürdőben. Izzadunk is eleget. Még este is oly nagy a hőség, hogy a nyári színházak közönsége átizzadt és összegyűrt gallérral szökik meg az előadásokról. S mikor már ez a meleg csakugyan kiállhatatlan kezd lenni, akkor megdőül az ég alja és egy isten tudja, honnan előkerelkedett felhőből csak úgy dől a zápor. Utánna megint hőség. És ez így megy mindennap. Nyaraló szomszédaim írják, hogy bizony visszacsérlélnék a fővárost. Mert minden felől nagy zivatarokat jeleznek s a mi bizony egy cseppet sem csalogatja az itt rekedteket. Még elég szerencse, hogy ezek a zivatarok csak a nyaralag kedélyét dulták fel s azt csak mulólag; s a vetések még elég jól állanak.

Nincsenek ugyan még itt a csillag hulló

angusztusi éjszakák, de a héten hullott a magasból egy pár csillag. A hét több családnak hozott nagy s talán nem is várt örömet. A király a magyar minisztertanács előterjesztésére bojárj Vigyázó Sándornak a gróf, világosi Bohus Zsigmond, László és Istvánnak, egervári Solymossy Lászlónak és zeykfalvi idősb Zayk Józsefnek és ezek utódainak a bárói méltóságot s valamennyinek a főrendiházi tagság jogát adományozta. Az ellenzéki lapok erős kritikává teszik a kormány eljárását, pedig még, a mint beszélük, lesz egy pár magnás ki-nevezés.

Meglesz október elsőjére a polgári házasság is. A mint már jeleztem is az egyházi politikai törvények folyó évi október elsejével lépnek életbe. Az életbeléptetési rendeleteket a kormány a napokban bocsátotta ki. A rendeletek pontosan megszabják az anyakönyvvezetéssel, valamint a házasságkötéssel megbízott tisztviselők teendőit. Intézkedik a hivatalos helyiségekről, a folyamatban levő házassági perekről s egyéb külsőségekről. Részletes intézkedés van tényleg azonfelül a hirdetés és házasságkötés körül felmerülő hatósági teendőkről. Ugyanekkor léptetik életbe a gyermekek vallásáról szóló törvényt is. Az éhszik, hogy ezzel aztán vége lesz minden felekezeti viszálykodásnak, annál is inkább, mert hiszen, mint a nótában is van, már régen grasszál közöttünk a polgári szerelem. A főváros fog bizonyára előljárni a polgári házasságban, mert itt már nagy különbség különben sincsen a felekezetek között. A mi volt is, azt is mesterségesen csinálta a heccelő fanatizmus.

Annál nagyobb volt a vitakozás a városatyák között a héten tartott gyűlésen. A régi rozoga lovasutnak villamossá való átalakításáról volt szó. Olyan nagy áramlatok állottak egymással szemben, hogy hevesebb összeütközésektől lehetett tartani. Hosszabb vita után kimondták, hogy a lovasutársaság köteles összes vonalain a villamos erőt alkalmazni s kocsijait a forgalomra ennek alapján berendezni.

Egy híresebb fővárosi droguista is dusan be akarta rendezni üzletét s a berendezéshez még a lopott árukat is megvette. Nagy feltűnést keltett Detsinyi Frigyes kereskedő letartóztatása, ki azzal van vádozva, hogy a Strobenez féle vegyészeti gyár alkalmazottaival összejárta s azoktól a gyárból ellopott tárgyakat megvásárolta. Vele együtt letartóztatták a lépre került tolvajokat is. A meglopott czég kárát 20,000 frtra becsüli. Detsinyi családja mindent elkövetett, hogy kiszabadítsa, de nehezen fog menni s a vizsgáló bíró már el is rendelte a vizsgálati fogságot.

Egyébként igen gyakran van részünk a bünperekben s a fővárosban már nem is képes szenzációt kelteni egy ilyen eset.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Iskolai ünnepélyek** *) Az irgalmas nővérek vezetése alatt álló elemi és polgári leányiskolák, szokásukhoz hűen, a komoly vizsgálat egy zárünnepélylyel fejezték be, melynek változatos és dustartalma bármely matinéé vel versenyezhet. A lévai műértő és műpártoló közönség (az utóbbiakhoz tartozom) meg is szokta becsülni a leányiskola hagyományos jó sikerrel produkált ünnepéseit. Junius 23-án, d. u. 5 órákor tartották meg a 18 számból összeállított zárünnepélyt. Zongora, ének és szavalat. A műsor számai e három tárgy köréből voltak változatosan összeállítva. A 2 és 4 kezes zongora darabokat a legnagyobb precizitással játszották a polgári iskola növendékei. A szakértők az alapos oktatást és jeles játékok dícsérték, minket kontárokat pedig a külső hatás sarkalt általános tapsolásra. Ha azt mondom, hogy Richter az intézet énektanára vezetése alatt 4 számot (solo, duette, és kar) énekeltek, akkor azt is megmondtam, hogy kintinően vannak dressirozva és az előadás a kényesebb zeneiélés is kielégítette. Egbekialtó irigység szőlna lelkemből, ha Levatic Mimike, Szathmáry Mariska, Richter Sárika remek szavalataiknak érdeméből csak egy finom hajszálait is le akarnék vonni. Quod Deus avertat! A rendkívül nagy és szép számú közönség a folytonos élvezetet nyújtó előadás alatt észre se vette a sáharai hőséget. Spiritus firmior! Hasonló díszes közönség élvezte végig a 26-án rendezett ünnepély műsorát, melyet Báthy L. plébános névünnepének előestéjén rendezett a leányiskola. Az ének színdarabok Richter dirigálta. Tehát kintinő. Farkas Imike és Márkly Erzsike ovodások üdvözlő beszédének előadása a gyermeki szónoklás (új szónoki forma) remeke volt. Kern Vilma szép magyarsággal, kedves kiejtéssel, Szathmáry M. kellemes organummal mondták el felköszöntőjüket. A zenedarabok előadásáról csak annyit írhatok: lásd feljebb! Az ünnepélyt görög fénynyel megvilágított sikerült kép: let zárta be. — ta.

— **Gyászhir.** Bacha Endre, a garam-löki ref. egyház lelkésze, a barsi egyházmegye lelkészi karának nesztora, folyó hó 2-án elhunyt. Az agg lelképásztor már régóta betegeskedett, s a halál valóban szenvedéseitől való megváltás volt reá nézve. Temetése nagyszámú kertársai, hívei és nagy-

*) Mult számunkból tévedésből kimaradt.

számu közönség jelenlétében folyó hó 4-én ment végbe. Benne Bacha Lajos szódói ref. lelkész atyját gyászolja. A boldogult haláláról gyászoló családja és egyházának előjárósága a következő gyászjelentést bocsátották ki: Bacha Ida, Emma férj. Sente Pálné és Lajos, mint gyermekek: Sente Pál, mint nő; Sente Lenke férj. Sándor Benóné, Sente Zeltán és Sárika, mint unokák; Bacha Sándor, József és Zsófia férj. Szabó Andrásné, mint testvérek, továbbá a garam-löki ev. ref. anya, a tőhőli és felső-péli leánygyülekezetek előjárósági fájdalomtelt szívvel jelentik, hogy a maguk, mint a nagyszámu rokon és gyülekezeti tag nevében a forrón szeretett apa, ipa, nagypapa, testvér és rokon, illetőleg buzgó lelképásztor nt. Bacha Endre, ev. ref. lelkész, barsi ev. ref. lelkészgyámoldai kiérd. ellenőr és pénztárnok, egyházmegyei számvevő és tanácsbírónak, f. hó 2-án tettség életének 81-ik, áldásos lelképásztori működésének 50-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei az ev. ref. egyház szertartása mellett f. hó 4-én d. u. 2 órákor helyezték el végső pihenésére a garam-löki ev. ref. temető kertben épült családí sírboltba. Legyen ott nyugalma békés, emléke közöttünk áldott s fenn az Urnál örök üdve. Garam-Lök, 1895. július hó 2.

— **A. F. M. K. E.** igazgató választmánya f. év és hó 8-án d. u. 2 órákor Nyitrán a vármegye székház nagytermében ülést tart, melyen a tanácskozási az egyesület ügyvivőségéhez érkezett távirati értesítés szerint maga Károlyi István gróf az egyesület elnöke fogja vezetni.

— **Színház Léván.** Ifj. Sággy Zsigmond szinigazgató előadások tartására engedélyt nem kapott, miután a város előzőleg Egri Kálmánnak, a F. M. K. E. választott szintársulata igazgatójának adott ki, ki előadásait a Nyitrán fele kertben már ma a „Galambodi Sándor“ című népszínművel kezd meg. A társulat műsora a szindarabok valamennyi fajtát felöleli, 22 tagból álló működő tagja a legjobb erőkből van összeállítva. Az igazgató bérletet is nyit 12 előadásra és pedig az 1. és 2. sor és oldalszék 10 frt, a többi sor 8 frt és a zártcsék 6 frt.

— **Betiltott hetivásár.** Nagy Salló mezővárosában megtartani szokott hetivásárokat az alispán rendelet utján betiltotta.

— **Bars és Hontvármegyék egyesítése.** A „Magyarország“ tegnapi számában a következőket olvastuk: Már a mikor első ízben szó volt a vármegyék kikerekítéséről, az egyesítendő közigazgatási területek közt első helyen vették fel az illetékes tényezők Bars és Hontvármegyéket, a melyek fekvésükkel, egymáshoz való viszonyukkal, de meg sok más körülménnyel fogva is együvé tartoznak. Erre mutat a Wekerle-kormány az az intézkedése is, hogy a most még két vármegye számára egy pénzügyigazgatóság szerveztet. Az a tény, hogy a pénzügyigazgatóság székhelyül Lévat és nem a mostani megyeszékhelyek egyikét, *Ipolyságot*, mutat *Aranyos Maióthot* tették, arra látszik mutatni, hogy az egyesített Bars-Hontvármegye *Léva* lesz a székhelye, a mire nemcsak középponti fekvésénél, de műveltségénél, magyarságánál és kulturális viszonyainál fogva is a legalkalmasabb Bizonyára merlegelni fogják *Léva* város nem kicsinyelhető előnyeit az igazságügyminiszteriumban is most, a mikor arról van egyelőre szó, hogy az aranyos-maróthi és ipolysági törvényszékeket egy törvényszékké egyesítsék és el fogják fogadni a Wekerle-kormány érvelését, melylyel a két megye közös pénzügyigazgatóságát *Léva*ra helyezte és kétségtelen, hogy az új törvényszék szintén *Léva*ra fog elhelyeztetni. Nagy hiba volna és fel sem tehető az igazságügyi kormányról, hogy más-kepp járjon el és csak az szükséges, hogy a miniszter ur a lehető legrövidebb idő alatt döntsön ebben a kérdésben, mert a hosszú huza vona alatt a ma még talán csak képzeleti ellentétek és torzsalkodások a lakosság nagy hátrányára igen könnyen kiélekedhetnek, a minek pedig mindenesetre elejét kell venni.

— **Pártgyűlés.** A lévai választókerület függetlenségi és 48-as párti választópolgárai június hó 30-án a Nyitrán kertben népes értekezletet tartottak, melyen a választókerületnek csaknem valamennyi közlése kioldottságig vett részt. A gyűlést Levatic Gusztáv ügyvéd, a szervező bizottság elnöke nyitotta meg s élénk tetszéssel kísért beszédben mutatott azokra az okokra, melyek a pártszervezést szűkségessé tették. Indítványára egyhangulag kimondotta a gyűlés: Barsvármegye lévai választó kerületének választó polgári függetlenségi és 48-as pártkör czimén köré a lakulnak. A párt ösztön sajnálja, hogy az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt két részre szakadt és ez által harc-kepeségét meggyengítette. A párt főelve: Magyarország állami függetlensége a persónális unio alapján. Főtörökvése egyesíteni mindazokat, kik e program alapján hazánk függetlenségének kivívására törekednek. Kívánja, hogy az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt két töredéke újra egyesüljön, hogy újra egységes erővel törhesse meg azon hatalmat, mely az ország függetlenségének legfőbb akadály. Ezután a tisztviselők megválasztása következett. Elnökké megválasztották: Levatic Gusztáv és Holló Sándor, gazdává Bándy Endre és jegyzökké Farkas Ákos és Kersék János. Végül megválasztották a helyi és vidéki bizottsági tagokat s

együttal elhatározták, hogy a szervezkedés minden irányban kiterjesztik.

— **Színházi műsor.** A jövő heti színházi műsort Egri Kálmán szinigazgató a következőképp állapította meg: Vasárnap „Galambodi Sándor“, kedden „Fedóra“, szerdán „Madarász“, csütörtökön „Mongodin ur felesége“, szombaton „Királyfogás“, fognak színre kerülni.

— **Tanítóegyleti jubileum.** Az aradvidéki tanító-egylet 1895. évi július hó 9. 10. és 11. napján ünnepeli meg huszonöt éves jubileumát Aradon. Ugyanez alkalommal s ugyanitt tartják közgyűléseiket a Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága, az Eötvös-alap és a Délmagyarországi Tanítóegylet is. Az ünnepélyre utazók a vasutakon menetdíj mérséklésben részesülnek.

— **Apácza-noviciátus Bars megyében.** Az esztergomi főkézpálmán, mint írják, a történelmi nevezetességű garam-szent-benedeki várat a budapesti Angol kisasszonyok szerzetének fogja adományozni. A szerzet itt a Garamvölgy természeti szépségeiben páratlan pontján apácza-nevelő intézetet szándékozik felállítani. Minthogy azonban, most a szentbenedeki plébánosnak a várbán van jelenleg a lakása, a plébánia a várhegy aljában fekvő ispáni lakba tétetnek át, a főkézpálmán uradalmi kezelésége Kovácsi községgé helyeztetnek át s illetve a kovácsi ispánsággal egyesitetnek.

— **A millenium és a vidéki sajtó.** A budapesti városiügyletben legközelebb befognak a „közművelődési pavillon“ építésébe. Itt lesznek bemutatva a kiállításon az összes hazai termékek. Lesz egy külön terem is a hazai sajtó számára, hol az összes magyarországi lapok díjtalanul fognak a közönség rendelkezésére állani.

— **A balassa-gyarmat-losonczi vasut.** A budapesti bankgyeuleset az apor-balassa-gyarmat-losonczi helyiérdekű vasut építési engedélyt a napokban megkapta, s így a vasut építésének utjában mi sem áll. A vasut finanszírozását a bankgyeuleset néhány külföldi bankkal együtt eszközöli. E vasutat a csata ipolysági vonal a magyar államvasutak vonalához északfelől is csatlakozik s Nograd megyét teljesen megnyitja a forgalomnak. Ezen, mintegy 120 kilométer hosszúságú építésével Pollacsek Mihály, budapesti mérnök-vállalkozó bizottat meg, ki a surány-aranyos maróthi vasutat is építette. Az építéshez a napokban hozzá is fogtak.

— **A zsitva-völgyi vasutertület ki-sajátítása** már a befejezéshez közeleg. A ki-sajátítási tervek nagy részét az építő vállalat már elkészítette. Így Nagy-Surány, Egyház Nagyszeg, Zsitva-Födemes, Gyarak, Kis-Mánya, Szent-Mihályur, Mártonfalva, Vajk, Dicske, Nagy-Mánya, Agacs-pusztá, Verebely, Aha, Zsitva-Ujfalu községek tervei s egyéni kimutatásai érkeztek Barsvármegyéhez, hol a terület kártalanítása június hóban kezdetét vette és aratás előtt ki-ki elnyeri a tőle elvont terület váltóságát.

Közönség köréből.

A „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ Léva városi és járási egyesített választmányától.

Kérelem

Léva város és vidéke hazafias közönségéhez!

Egri Kálmán szintársulata Ar. Maróthról Léva-ra érkezett és működését a jövő napokban megkezdi.

E szintársulat a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ pártfogása alatt áll és működési köre főleg a tótajku felvidékre terjed ki, mint ilyen tehát a magyarság ügyének szolgálatában kétségtelenül nemzeti hivatást teljesít, ama körülmény pedig hogy a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ választása e szintársulatra esett, egyszersmind ennek biztoszeti és erkölcsi értéke iránt is kellő bizottsítékot nyújt.

E kettős ok feljogosít ma biztos reményre, hogy Léva város és vidéke hazafiasan érző közönsége, mely a jóért, szépjért és nemessért mindig lelkesedni és áldozni tudott, Egri Kálmánnak a magyar közművelődés szolgálatában álló szintársulatát is méltó anyagi pártolásban részesíti és ez által lehetővé teszi, hogy a szintársulat a magyar nemzeti eszme iránt közömbös tótajku felvidéken nélkülözésekkel teljes pályáján nemes feladatával sikeresen megküzdheszen.

Egri Kálmán itt időző szintársulatát tehát Léva város és vidéke hazafias közönségének becses figyelmébe és nagylelkű pártfogásába melegen ajánlani bátorokodunk azon bizalomteljes kérelemmel, hogy azt bérletek aláírásával és a szini előadások tömeges látogatásával anyagilag támogatni sziveskedjék.

A „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ lévavárosi és járási választmánya nevében:

Léván, 1895. évi július hó 5-én.

Medveczky Ottó s. k. Leidenfrost László s. k. választmányi jegyző. választmányi elnök.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kánya József városka utca.
Buzar m.-mázánként 6 frt 20 kr, 6 frt. 40 Két szoros 5 frt 20 kr. 5 frt 40 kr. — Rozs 5 frt 30 kr. 5 frt 50 kr. Arpa 6 frt 20 kr. 6 frt 50 kr. — Kukoricza 6 frt 50 kr 7 frt — kr. Bab 7 frt — kr. 7 frt 50 kr. Zab 6 frt 80 kr 7 frt 10 kr. Lenese 7 frt — kr. 7 frt 60 kr Köles 4 frt 50 kr. 5 frt — kr.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 korbáért; bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 3 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadóvezető ad, ki levelebbi tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

TUDOSITÁS.

Van szerencsém a n. érd. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint Esztergomban foggyógyászati- és fogmű intézetet létesítettem. Jelenleg rövid tartózkodásra, Léván az „Oroszán” fogadóban vagyok szállva, hol naponta d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6 óráig rendelék. Bécsi és külföldi nagy fogműtermekben, miat asszistens sok év alatt szerzett tapasztalataim alapján abban a helyzetben vagyok, hogy előforduló bármely munkát, u. m. műfogakat és műfogsort, plombot a legjobban készítek, miért is kérem, hogy szolgálataimat ez irányban bizalommal igénybe venni méltóztassék. — Becses pártfogásukat készséggel várom Léván, 1895. július hóban.

kiváló tisztelettel
SCHNEID RICHARD
bécsi fogspezialista.

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.
Linoleum padló-zománcz
3 árnyalatban.

Eisenstädter Testvéreknél
BÉCSBEN.

Teljesen használatra kész, csinos és a célraak megfelelő 1/3 kilós dobozokban. Linoleum padló zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad. Linoleum padló zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel. Linoleum padló-zománcz, használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fénymáz.

Kapható minden nagyobb festék-és gyógyáru üzletben.

Egy jó karban lévő zongora
jutányos áron részletfizetésre is
eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozott szoba.
teljes kiszolgálással jutányos áron kiadó.
Czim a kiadóhivatalban.

BÁRKI havonként 150—200 forintot kereshet ügynöki állás elvállalása által. Ajánlatok „ABC” jel alatt Schalek Henrik hirdetési irodájába Bécsbe intézendők.

Zacherlin

Poloskák, bolhák, konyhafergek ellen legjobbjá szer.

Állatokon elősdiék ellen stb.

Molyok, b. izi.

Bámulatos hatasu! Megöl — mint semmi más szer — mindenféle férget s azért az egész világon, mint a maga nemében egyetlen szert ismerik és keresik. — Ismertető jele: 1. A lepecsételt üveg; 2. Ezen név „Zacherl”

Raktár. Léván: Kern Testvérek, Medveczky Sándor gyógyserész, Czirok János, Preisach Samu utóda, Frommer S., Cserei Gyula. Ujbánya: Cservinka Mór. Verebely: Czirok István, Pollák József özv. és fia, Pollák Zsigmond. Ipolyság: Dombó Károly, Trautwein Dániel.

Nagy választék alkalmi ajándéknak való tárgyakból: chinaezüst árukból gyári raktár! Legjobb gyártmányu látszeráruk!

Törött arany és ezüstöt legmaga-sabb árban váltok be. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkismeretesen teljesítenek

Klein Sándor
óras- és ékszerész
LÉVÁN.

Ajánlja dús raktárát mindennemű óra, arany és ezüst ékszerárukból és pedig gondosan szabályozott órák 2 évi jótállás mellett.

Arany férfi remontoir óra	30.—	frttól feljebb
Arany női remontoir óra	14.—	” ”
Ezüst remontoir óra ketős fedéllel	8.—	” ”
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	7 1/2	” ”
Nikl remontoir óra egy fedéllel	4.80	” ”
Ingáórák farag. díófatokban egy felhuzással 14 napig járóművel	10	” ”
Arany gyűrű (14 karat)	2.50	” ”
Arany karperec (14 karat)	9.—	” ”
Arany függő (14 karat)	1.50	” ”
Arany kereszt (14 karat)	2.50	” ”

JÓ SZERSZÁM FELE MUNKA!

Gazdasági gépek, géprezletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szezsam, vas- és aczél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb.

Kapható KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Párisi Legszébb magyar divatlap.

Divat

Gyönyörű fény-nyomatu színes képek, egyszerű öltözetek párisi ízléssel.

Legújabb kézimunkák.

Takarékosság izlés mellett.

Előfizetési árak:
csak „Párisi Divat” egy évre 8 frt, fél évre 4 frt, negyed évre 2 frt.

szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények.

Balti, menyasszonyi öltözetek párisi ízléssel.

Angol costume-ök

Kimerítő magyarázat.

Előfizetési árak:
„Párisi Divat” a „Pesti Hirlap”-pal együtt: egy évre 18 frt, fél évre 9 frt, negyed évre 4.50

1083/895. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Pólya Lajosné szül. Urban Lidia végrehajthatónak Losonczy Pál nagymálási lakos végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbiróság területén lévő Nagy-Málás községben fekvő a nagymálási 93. tjkvben A + 1. sor 4/6 hrsz. 50. házzs. alatt foglalt felerészben a társtulajdonos Kovács Ferenczné szül. Steinpauer Johanna nevéu vezetett ingatlanra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi július hó 12 ik napján d. e. 9 órakor Nagy-Málás község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog, megjegyezttvén, hogy a nagymálási 93. sz. tjkvben C 1. és 2. tétel alatt Steinpauer Mihály és neje szül. Krumpal Veronika javára bekebelezett szolgálmi jog az árverés által nem érintetik.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1895. április 7.

A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi